

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Dansk Slægtsgårdsforening 75 år	side 3
Hovedbestyrelsen	side 5
250 års slægtsgårdsjubilæum på Møn	side 6
Als Nygård i Himmerland	side 8
Paradisgård og skib	side 10
Ny bog om gårde og ældre huse på Kær Halvø	side 13
Nyt fra kredsene	side 14
Oversigt over kommende arrangementer	side 16

Tidsskrift for
Dansk Slægtsgårdsforening

August - september 2016

Nr. 443 - 73. årgang

Tofthøj på Møn. Familien fejrede i juni gårdens 250 års slægtsjubilæum

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941

www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Forretningsfører:

Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, tlf. 59 27 59 77.
E-mail: imhan@post.tele.dk

Ejendomsrådgiver:

Chefkonsulent
Michael Munthe Fog
Landboforeningen Gefion
Fulbyvej 15, 4180 Sorø
tlf.: 57 86 53 00
mmf@gefion.dk

Ejendomsrådgiver
Peter Christensen. LMO.
Asmildklostervej 11, 8800 Viborg.
Hoved tlf. 7015 4000
Tlf. 8728 2568. Mobil 3092 6269.
Mail PEC@lmo.dk - Web www.lmo.dk

Hovedbestyrelsen:

Formand:
Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
gunhild.olesen.moller@rn.dk

Næstformand:
Karen Jacobsen
Melbyvej 3, 5610 Assens
tlf. 64 71 23 60
kj@osterbygaard.dk
(Formand: Fynskreds)

Jens Brogaard Jensen
»Maglebjerggård«,
Hammerbakke 3, 4050 Skibby
tlf. 47 52 99 18
jensbjensen@privat.dk
(Formand: Nordsjællandskreds)

Mogens Frigaard,
»Frigård«,
Ypernemøllevej 10, Nyker,
3700 Rønne,
tlf. 56 96 30 02
mogens.frigaard@dlgtele.dk
(Formand: Bornholmskreds)

Karen Andersen,
»Baungård«,
Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
tlf. 59 50 20 13
ok@dlgpost.dk
(Formand: Vestsjællandskreds)

Knud Pedersen
»KildemosegårdH
Egeskovvej 18, 4700 Næstved
tlf. 55 44 51 17
kgkildemosegaard@privat.dk
(Formand: Sjælland Syd.)

Hans Jørgen Hansen
»Bregnholt«
Adelgade 88, 4880 Nysted.
Tlf.: 54 86 42 22.
bregnholtpc@hotmail.dk
(Formand: Lolland/Falster kreds)

Jens M. Knudsen
Kalmargårdparken 1, Marstrup
6100 Haderslev
tlf.: 74 57 51 65
jens@kalmargaard.dk
(Formand: Haderslevkreds)

Chr. A. Krogh
Majbølvej 17, 6470 Sydals.
tlf. 74 41 53 12
(Formand: Det sydlige Sønderjylland)

Jens Ulrik Tarpgaard
»Tarpgård«,
Tarpvej 13, Vedersø, 6990 Ulfborg,
tlf.: 21 42 13 83
ju@tarpgaard.com
(Formand: Ringkøbingkreds)

Steffen Buch Juul
»Jægergården«
Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
Tlf: 75 86 54 93.
svend-juul@hotmail.com
(Formand: Vejle kreds)

Anne Lis Ladefoged
»Ingvorstrup Hovedgård«
Ingvorstrupvej 7, Revn, 8500 Grenå,
tlf: 86 30 17 77
ingvorstrup@gmail.com
(Formand: Århuskreds
og Arkivudvalget)

Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
(Formand: Midtjysk kreds)

Mads P. Christensen
»Als Nygaard«
Petersborgvej 11, Als, 9560 Hadsund
Tlf. 21555950
mathy@postkasse.net
(Formand: Himmerlandskreds)

Niels Ole Volhøj
»Volhøj«
Bettevej 38,
V. Tversted, 9881 Bindsvlev
tlf. 40 89 74 92
enovolhoj@mail.dk
(Formand: Vendsysselkreds)

Formanden skriver:

I skrivende stund er høsten i gang. Udbytterne har skuffet i raps og vinterbyg. I efteråret 2015 var det vanskeligt at etablere afgrøderne ordentligt. Store regnmængder og sneleangreb gjorde tingen svære. Selve overvintringen af afgrøderne var som følge heraf heller ikke god. Omsåning eller ej – det skulle der tages stilling til i foråret 2016. Mange valgte omsåning og har sået to gange for at høste en gang. Når udbytterne så er så lave som der bliver berettet tegner det til et rigtig dårligt år for planteavl, måske undtaget grovfoderproduktionen. Ingen havde vel forventet en stor avl eftersom der har manglet solskinstimer. I hele juli måned har der ikke været en dag hvor det ikke havde regnet et eller andet sted i Danmark. Jeg håber at høstvejret bliver bedre så afgrøderne kan bjærges godt og tørt. Det vil være kærkomment på mange landbrug.

Vi har alle bemærket at det danske postvæsen ikke fungerer som vi har været vant til i de sidste godt 300 år. Fra at der hver dag er blevet bragt breve ud er det skåret ned så vi kun får breve to gange om ugen. Det understøtter den beslutning der er taget i Dansk Slægtsgårdsforenings bestyrelse om at vi vil gå over til e-mail i år 2017 hvor det er hensigtsmæssigt. Samt at alle informationer om arrangementer vil fremgå af kredsens indberetning til bladet Slægtsgården. Bladet udkommer fem gange i år 2017. På side to i bladet står deadline for indlevering af stof og Slægtsgårdens forventede udgivelsesdato. Forretningsudvalget har netop holdt møde med redaktør Ole G. Nielsen om bladet og vores alles fælles ansvar for at overholde deadlines og bidrage med et stof der er kort og præcist til gavn for alle læsere. Det er desuden aftalt at på bagsiden af blades bringes datoer for kredsens arrangementer, så læserne hurtigt kan skabe sig et overblik over om der er arrangementer i andre kredse man har lyst til at deltage i. Det er måske ikke alle der lige har fået læst alt hvad de andre kredse går og planlægger. På den måde kan vi også være på forkant og ikke kun læse om alt det interessante der er sket og som vi er gået glip af fordi det kun blev informeret om det i et brev til lokalkredsens medlemmer.

Her kommer så igen en opfordring til at maile til jeres kredsformand og at indberette jeres mailadresser. Foreningen har allerede modtaget en del adresser. Jeres kredsformands e-mail adresse står forrest i bladet og der står også et telefonnummer, så de der ikke har en e-mail adresse vil vi også gerne have til at kontakte formanden, så foreningen ved at I ikke har mail. E-mail adressen skal på sigt bruges til opkrævning af kontingent. De der ikke har mail opkræves per brev, men der udsendes ikke breve om arrangementer i 2017. Den del af foreningens virke er henlagt til bladet Slægtsgården. I Midtjysk kreds er vi stoppet med at udsende breve og her går det fint med at informere sig i Slægtsgården. Eftersom jeg har et arbejde at passe foretrækker jeg også at få tilmeldingerne per mail og det har vi praktiseret i de sidste per år med en fin interesse for kredsens arrangementer.

Gunhild Olesen Møller

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens sekretær: Inger M. Hansen
Svalevej 13, 4440 Mørkøv. Tlf. 59 27 59 77

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
Gl. Estrup, Randersvej 4,
8963 Auning, tlf. 86 48 48 16
E-mail:
arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk
Åbningstid: onsdag kl. 11-15.

Der er gratis adgang til arkivet,
når man til billetsalget i porten oplyser,
at man kun skal på arkivet.

Arkivarer:

Elske Skovbo Jensen
Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro.
Tlf.: 86 68 40 47.

Inge Nissen
Tåsingegade 22 st. tv., 8200 Århus N.
Tlf: 86 10 43 31 / 23 74 10 37.

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Bøgeparken 25 B
4241 Vemmelv
Tlf. 24 93 34 12
OleGN@mail.tele.dk

Nr. 444 udkommer omkring
den 20. oktober 2016.
Deadline for indlæg 1. oktober 2016

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk: Jannerup AIS
Ndr. Ringgade 70 A
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk

Dansk Slægtsgårdsforening 75 år

Den 5. juli var det 75 år siden Dansk Slægtsgårdsforening blev stiftet ved et møde i Fyns Forsamlingshus i Odense. Foreningens navn var dengang "Foreningen til Bevarelse af danske Slægtsgaarde".

Til den første bestyrelse valgtes: Gårdejer, landbrugskandidat Jørgen Petersen, Thorsgård, Gislunge, gårdejer Jens Jensen, Sode, Hejsager, proprietær Bent Bjergskov, Rosenlund, Kølstrup, gårdejer Hans Pedersen, Holmegård, Sanderum og gårdejer Andreas Kaad, Kaadsager, Kirke Hørup.

Journalist Chr. Damm blev foreningens første sekretær og regnskabsfører.

Baggrund

Journalist Chr. Damm (1900-1955), der var fra Sønderborgegnen og skrev til ugebladet Illustreret Familie Journal, havde en meget stor interesse i slægter og deres gårde, og fra 11. februar 1941 til 27. oktober 1942 havde han en artikelserie under overskriften Hvor findes de danske slægtsgårde.

I første omgang ville man prøve at finde alle danske slægtsgårde, som havde været i samme slægts besiddelse i mere end 200 år, og indehaverne af gårde, som i over 500 år havde været slægtsgårde, ville modtage et Dannebrogslag af Illustreret Familie Journal. Det første slag blev i april 1941 af ugebladet overrakt gårdejer Kr. N. Kristensen, Vejlegård, Mallings, der sad som den 14. generation på gården. Chr. Damm havde altid interesseret sig for gårdhistorier, og da han var meget nationalt orienteret, skærpedes han interesse for de danske slægter og deres gårde med den tyske besættelse.

De tyske medborgere havde efter besættelsen meget travlt med at foretage slægtsundersøgelser for at påvise, at de var ægte germanere. Dansksindede sønderjyder arbejdede på at bevise, at de havde virket i egnen siden Dronning Thyras tid. Det er i denne kulturkamp journalist Chr. Damm fik tanken om slægtsgårdene.

Den 5. april 1941 afholdtes på initiativ af Chr. Damm og forstander Frede Terkelsen, Danebod Højskole et slægtsgårdsmøde, som den sønderborgske presse og Illustreret Familie Journal indbød til. 250 deltog i festen på Danebod Højskole. Også her var slægtsgårdene bragt i centrum, men Damms og Terkelsens primære ærinde med festen var at samle folk af den tidlige modstandsbevægelse.

Slægtsgårdsforeningen udsprang af den korrespondance som Damm førte med landmænd, der skrev til ham som svar på hans artikler i Illustreret Familie Journal. Ikke mindst den radikale folketingskandidat og gårdejer Jørgen Petersen, Gislunge.

Foreningens første år

Foreningens første bestyrelsesmøde blev afholdt den 28. september 1941 i Fyns Forsamlingshus. Ved dette møde oplystes at foreningen havde 159 medlemmer med 17 tilidsmænd rundt om i de forskellige egne af landet.

Den 20. maj 1942 afholdtes den første generalforsamling. Stedet var Studenterforeningens lokaler i København. Her blev vedtægterne fra stiftelsesmødet i Odense godkendt.

Foreningens medlemstal var nu steget til ca. 600. Ved valg til bestyrelsen blev greve F. C. R. Scheel, Ryegård valgt til repræsentant for de store landbrug og parcellist Niels Larsen, Fårevejle, fik hvervet som repræsentant for husmændene og de små landbrug.

Jørgen Petersen og Chr. Damm skrev i sommeren 1941 flere tusinde breve bl. a. til sognefogeder og sognerådsformand i hele landet med opfordring til at indsende fortegnelser over slægtsejendomme i deres distrikt, og det gav en meget god oversigt over landets slægtsgårde, og dermed et godt grundlag for medlemstegning. Medlemstallet voksede over sommeren så i oktober 1942 havde Slægtsgårdsforeningen ca. 3000 medlemmer. I løbet af 1943 var medlemstallet nået op på 5000.

Af særlig betydning med hensyn til medlemmernes sammenhold må nævnes de store årsmøder, der fra 1948 har været så betydningsfulde for foreningen, da det er her medlemmer fra hele landet træffer hinanden. Det første årsmøde blev afholdt i Åbenrå.

Allerede fra foreningens stiftelse betragtede man det som en særdeles vigtig opgave at finde et økonomisk grundlag, hvorpå der kunne skabes mulighed for at bevare slægtsgårdene ved nedarvning, ejerskifte eller under krisituationer. På bestyrelsesmødet 10. maj 1943 fremlagde landsformanden overvejelser om oprettelse af en kreditforening indenfor Slægtsgårdsforeningens rammer. Efter livlig debat enedes man om, at oprette Slægtsgårdsforeningens Hjælpefond.

Slægtsgårdsarkivet

Chr. Damms store gårdshistoriske materiale blev grundlaget for Dansk Slægtsgårdsarkiv, som i den første tid opbevarede i Damms lejlighed med ham selv som leder. Efter attentatet på Chr. Damm den 30. december 1943 stod arkivet uden leder, nogle medarbejdere fortsatte arbejdet. Efter nogle hurtige skift blev kursislærer P. K. Hoffmannsen den 1. januar 1946 leder af Slægtsgårdsarkivet, en post han bestred gennem 30 år.

Bladet

I oktober 1942 kunne foreningen udsende det første medlemsblad, der også dengang kaldtes "Slægtsgården". Det var Chr. Damm, der redigerede de første blade, derefter blev opgaven overtaget af landsformanden. Fra nytår 1951 blev bladet redigeret af Ib Paulsen, et arbejde han varetog i 25 år.

På et møde den 21. juni 1947 besluttedes at nedsætte et bladudvalg.

Jens og Anna Jensens Fond

Slægtsgårdsforeningen fik aldrig skabt en hjælpefond, men o. 1960 blev landsformanden, Chr. R. Christensen, opmærksom på, at et ægtepar på Nordfyn, Jens og Anna Jensen, der havde to gårde og ingen arvinger, gerne ville oprette en fond, der kunne yde billige etableringslån til unge landmænd. Dermed fik Slægtsgårdsforeningen sin kreditkasse, men med tiden var fondens midler og prisud-

viklingen i landbruget gået i hver sin retning, og fonden blev i slutningen af 1980'erne ændret til udbetaling af legater til unge der ville dygtiggøre sig i udlandet i enten praktisk eller teoretisk landbrug.

Kredsene

Oprindelig var Slægtsgårdsforeningen alene en landsforening, men allerede i 1942 begyndte der at opstå kredse i egne med mange medlemmer.

I oktober 1942 så det sådan ud:

Sønderborg amt

Åbenrå amt

Haderslev amt

Svendborg amt

Odense amtsrådsreds

Assens amtsrådsreds

Bjæverskov, Stens og Fakse

Frederiksborg amt

Københavns amt samt

Salling og Fjends og Ginding herreder.

Flere kredse kom til, nogle kredse tabte efterhånden pusten og gik i sig selv, andre søgte sammen. Og indimellem opstod der nye kredse, enten på ruinerne af tidligere kredse eller i områder, hvor der ikke tidligere havde været noget foreningsarbejde.

Først i 1989 havde slægtsgårdsforeningen fået en kredsstruktur, så hele landet var dækket ind.

Farvel til slægtsgårdstanken

Ved årsmødet i 1958 ændredes foreningens love meget betydeligt. Fra foreningens stiftelse havde adgangskravet for at blive medlem været, at vedkommende danske jordejers slægt i mere end 100 år havde ejet eller drevet det jordbrug, som samme stod som indehaver af. Dette punkt blev ændret til, at enhver, som var interesseret i foreningens virke kunne optages til medlem. Dog bevarede man respekten for slægtsgårdstanken ved at forlange at medlemmer af repræsentantskabet opfyldte 100 årsregelen. Her

forsvandt det eksklusive ved foreningen, der hidtil havde været en sammenslutning af ejere af danske slægtsgårde.

Formænd

1941-1947

Jørgen Petersen, Thorsgård, Gislinge.

Gårdejer, landbrugskandidat, sognerådsmedlem og folketingskandidat (Radikale Venstre.)

1947-1958

Hans Marquard Markersen, Rødby.

Gårdejer, civilingeniør, sognerådsmedlem, landstingsmand (Konservative Folkeparti.)

1958-1977

Christian R. Christensen, Kåregård, Skamby.

Gårdejer, sognerådsformand, folketingsmand (Konservative Folkeparti.)

1977-1987

Jens P. Petersen, Farendløse.

Gårdejer, hjemmевærnskonsulent, sognerådsmedlem, amtsrådsmedlem (Venstre. Efter 1978 CD).

1987-2006

Carl Martin Christensen, Kåregård, Skamby.

Gårdejer, kommunalbestyrelsesmedlem og folketingsmand (Konservative Folkeparti.)

2006-2015

Peder Mouridsen, Sædding Storgård, Nr. Nebel.

Gårdejer, landsformand for Danske Mælkeproducenter, medlem af Etisk Råd.

2015

Gunhild Olesen Møller, Bronzehave, Mors.

Gårdejer, kommunalbestyrelsesmedlem, amtsrådsmedlem og regionsmedlem (Venstre).

OGN

Til supplement af stillingsannoncen

Af: Dansk Slægtsgårdsforenings landsformand Gunhild Olesen Møller.

Kasserer

Der er kommet respons på opgaven med medlemskartoteket og opkrævning af kontingent.

Dansk slægtsgårdsforening mangler stadig en person der vil påtage sig kassereropgaven. Det er ikke noget stort regnskab. Ifølge forretningsfører Inger Hansen drejer det sig om cirka 125 bilag per år, samt medlemskontingentindbetalingerne.

Webmaster

Foreningen vil gerne i kontakt med en person der vil være webmaster. Opgaven består hovedsageligt i at lægge bestyrelsesændringer og arrangementer på hjemmesiden.

Det kunne eventuelt være i tilknytning til Slægtsgårdsarkivet på Gl. Estrup, men opgaven kan løses per mail overalt i landet.

For indeværende er der to frivillige hjælpere på arkivet, der indsamler oplysninger om slægtsgårde. Slægtsgårdsarkivet har åbent hver onsdag.

Hovedbestyrelsen

Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse består af den årsmødevalgte landsformand og formændene for kredsene. I anledning af Dansk Slægtsgårdsforenings 75 års jubilæum bringes her et portrætgalleri af hovedbestyrelsen, som nu har ansvaret for, at Slægtsgårdsforeningen kan se frem til sit 100 års jubilæum.

Gunhild Olesen Møller
"Bronzehave"
7990 Øster Assels.
Født i 1949.
2013 formand Midtjysk kreds.
Landsformand fra 2015.

Steffen Buch Juul
"Jægergården"
7100 Vejle.
Født 1950.
2007 formand Vejlekedsen.

Karen Jacobsen,
Melby
5610 Assens.
Født 1941.
2001 formand Fynskredsen.
Næstformand fra 2006.

Jens M. Knudsen
Marstrup
6100 Haderslev.
Født 1938.
2008 formand Haderslevkedsen.

Mogens Frigaard,
Frigård
3700 Rønne.
Født 1941.
1999 formand Bornholmskedsen.

Niels Ole Volhøj
"Volhøj"
9881 Bindslev.
Født 1950.
2008 formand Vendsysselkedsen.

Christian A. Krogh,
Majbøl
6470 Sydals.
Født 1935.
2001 formand Det sydlige Sønderjylland.

Karen Andersen
"Baungård"
4400 Kalundborg
Født 1948.
2011 formand Vestsjællandskedsen.

Jens Ulrik Tarpgaard,
"Tarpgård"
6990 Vedersø.
Født 1951.
2004 formand Ringkøbingkedsen.

Knud Petersen
"Kildegård"
4700 Næstved.
Født 1940.
2012 formand Sjælland Syd.

Anne Lis Ladefoged,
"Ingvorstrup Hovedgård"
8500 Grenå.
Født 1943.
2005 formand Århuskedsen.

Hans Jørgen Hansen
"Bregnholt"
4880 Nysted.
Født 1943.
2015 formand Lolland-Falsterkedsen.

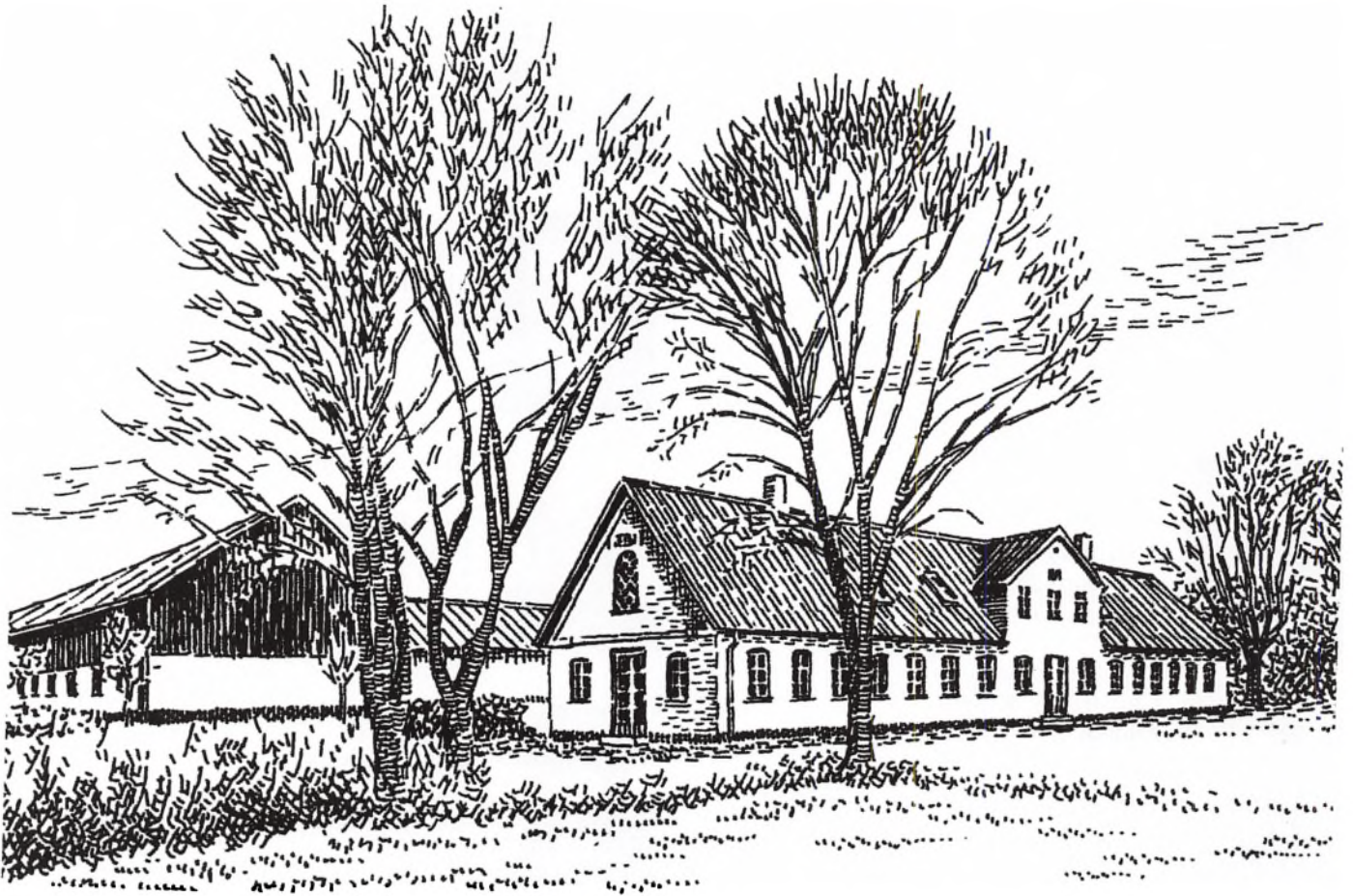

Jens Brogaard Jensen
"Maglehøjgård"
4050 Skibby.
Født 1959.
2006 formand Nordsjællandskedsen.

Mads P. Christensen
Als Nygaard
9560 Hadsund.
Født 1963.
2016 formand Himmerlandskedsen.

250 års slægtsgårdsjubilæum på Møn

Tofthøj tegnet af Ellen Valentin 1992.

Lørdag den 25. juni fejrede 220 familiemedlemmer, venner, naboer og gamle karle og piger at "Tofthøj" i Hjertebjerg har været i slægtens eje i 250 år. En begivenhed som ikke mindst familien har set frem til og forberedt i lang tid. Værtsparreret de nuværende ejere og 7. generation, Merete og Uffe Nielsen, havde dækket op til de mange gæster i den store trælade, hvor der blev sunget og holdt taler. Gæsterne kunne herefter bese vinmark og stuehus, hvor det var muligt, at se et udvalg af gamle optegnelser, foto m.v. fra gården. Inden gæsterne gik hjem fik alle jubilæumsskrift "Tofthøj 1766 – 2016", der indeholder en fortælling om de syv generationer på gården. Skriftet er forfattet af Kirsten Mølvang.

Historien

Da slægten flyttede ind på gården, var den endnu en del af kronens fæstegods på Møn, og efter krongodsets salg i 1769 kom den under hovedgården Nordfeld.

I jubilæumsskriftet berettes, at Jens Nielsen, som fæstede gården i 1766, blev gift med Anne Margrethe Madsdatter, der beskrives som en gæv pige. Hun var 11 år yngre end manden. Over de næste 19 år fik de 8 børn.

I 1804 brændte gården og Jens Nielsen opførte nye bygninger med hjælp af sønnen Jens Jensen, han var barn nummer fem i flokken. Der var øverstestue, mellemstue og dagligstue, gang til køkken og bryggers. Øverstestuen var møbleret med seng, stole, bord og skabe, men der var ikke mulighed for opvarmning. I køkkenet var åbent ildsted man kunne derfra fyre i bilæggerovnen.

Samtidig byggede de en aftægtsbolig i den østlige ende af gården, og da Jens Jensen i 1808 overtog hjemmet, flyttede Jens Nielsen og Anne Margrethe Madsdatter ind i aftægtsboligen. På det tidspunkt var Jens Nielsen 74 år gammel, havde drevet gården i 42 år, så han var træt og nedslidt.

Efter Jens Jensen døde indgik enken, Kirstine Rasmusdatter, i nyt ægteskab, men det blev den ældste datter, Kirsten Jensdatter, der overtog gården efter faderens død.

Samme år som hun overtog fæstet på gården giftede hun sig med Mads Christoffersen Strandkov fra Bidsinge. Efter fire år købte han gården til selveje fra Nordfeld.

Mads Strandkov sad i Landstinget fra 1878 til 1894, og i mange år var han medlem af Præstø Amtsråd. Han medvirkede til oprettelsen af Stege Sukkerfabrik.

I 1863 besluttede Mads Strandskov sig for at bygge et nyt stuehus, men på grund af mangler som følge af 2. slesvig-ske krig stod det først færdigt i 1865.

Allerede i 1883 overtog datteren Bodil Stine gården. Hun var i 1880 blevet gift med Mads A. Nøhr. Bodil Stine og Mads var begge oldebørn af Jens Nielsen. Ved ægteskabets indgåelse bragte enkemanden Mads Nøhr et barn med sig. Mads og Bodil Stine fik 4 børn sammen.

Mads Nøhr var formand for Møns Landboforening. Han var med til at oprette Møns Andelsmejeri og Masned Sund Andelsslagteri.

I 1917 overgik gården til datteren og svigersønnen, Nicoline Margrethe og Karl Winther. På den tid var gården på 49 tdr. land. Der var 22 køer, 16 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre samt 6 heste og 1 plæg. Der leveredes årligt 65 slagtesvin.

Mads og Bodil Stine byggede en aftægtshus ved siden af gården.

Nicoline Winther havde gået i Elmelunde friskole, hun kom på Ryslinge Højskole i 1908 og tog plads hos en gartner i Norge. Fra 1911-12 var hun på Sorø Husholdningsskole. Og året efter rejste hun til Danebod Højskole i Tyler, Minnesota.

Hun var en myndig husmoder med et godt ry. Folkene på gården sagde, at de til hverdag levede som var det juleaften. Nicoline Winther lagde et meget stort arbejde i Venstres Kvinder, og i 1938 kom hun i Landstinget, hvor hun bevarede sin plads til Landstinget blev nedlagt i 1953. Det fortælles, at hun var den første gårdmandskone, der fik sæde i Landstinget.

Hver tirsdag drog hun til Koster – ofte kørt af Karl i den fornemme Charabanc – sejlede over til Kalvehave og kørte videre til Vordingborg med privatbanen. Så steg hun på toget til København. Det var en lang rejse, som gentog sig sidst på ugen.

Under opholdet i Amerika havde Nicoline Winther lært at køre bil, men den færdighed anvendte hun ikke senere hen.

Som landstingsmedlem var Nicoline Winther fra tirsdag til fredag i København, men for de penge hun fik for sit hverv, kunne hun betale to betroede piger for at passe arbejdet på Tofthøj, så hjemmet ikke blev forsømt.

Karl Winther var gymnast og ledede gymnastik. Han var også formand for Belgisk Hesteavlforening og opdrættede heste. I 1920'erne etableredes avlscenter for svin af racen Yorkshire. Avlscenteret skulle have et navn, og fra da af kom gårdens navn i brug. Avlscenteret blev nedlagt, da det blev forbudt at have svin af "fremmede" racer i Danmark.

Datteren Gerda blev gift med Gunnar Nielsen og de overtog Tofthøj i 1963. Han var bl. a. skatterådsmedlem og i ægteskabet fødtes fire børn. Gunnar Nielsen døde i 1974. Enken Gerda Winther Nielsen uddannede sig til journalist og blev en værdsat medarbejder ved Møns Tidende. Sønnen Uffe Winther Nielsen overtog slægtgården og giftede sig med Merete Pico Petersen, og de har døtrene Irene og Ida.

Avlsbygningerne fornyede i 1985, og på den tid omfattede arealet 78 ha og der var tilforpagtet 28 ha. Besætningen blev udgjort af 1600 slagtesvin.

Uffe Winther Nielsen har løftet arven og udviklet sit hjem til et moderne landbrug. Til Tofthøj hører nu 85 ha og hertil kommer gården Elmehøj på 30 ha.

I 2015 ophørte svineproduktionen og frøavl, som ellers har været et stort aktiv for gården, så nu omfatter driften

Familien på Tofthøj. Fra venstre: Ida, Irene, Merete og Uffe Nielsen

byg, hvede, raps og vindruer. Uffe Winther Nielsen er en del af selskabet "Mønske Vingårde".

Den eksklusive slægtsgård

Når Tofthøj i denne sommer har været i slægten i 250 år, så er den kommet med i den meget eksklusive gruppe af danske slægtsgårde, for antallet af gårde, der før landboreformernes tid har været i slægtens eje er meget begrænsede.

OGN

Slægtsoversigt

1766

Jens Nielsen (1734-1814)

Gift med Anna Margrethe Madsdatter (1745-1811)

1808

Sønnen Jens Jensen (1777-)

Gift med Kirstine Rasmusdatter (1781-)

1848

Datteren Kirsten Jensdatter (1811-1888)

Gift 1848 med Mads Strandskov (1823-1895)

1883

Datteren Bodil Stine Strandskov (1855-1929)

Gift 1880 med Mads A. Nøhr (1851-1936)

1917

Datteren Nicoline Margrethe Nøhr (1891-1977)

Gift 1917 med Karl Winther (1893-1985)

1963

Datteren Gerda Winther (1927-2010)

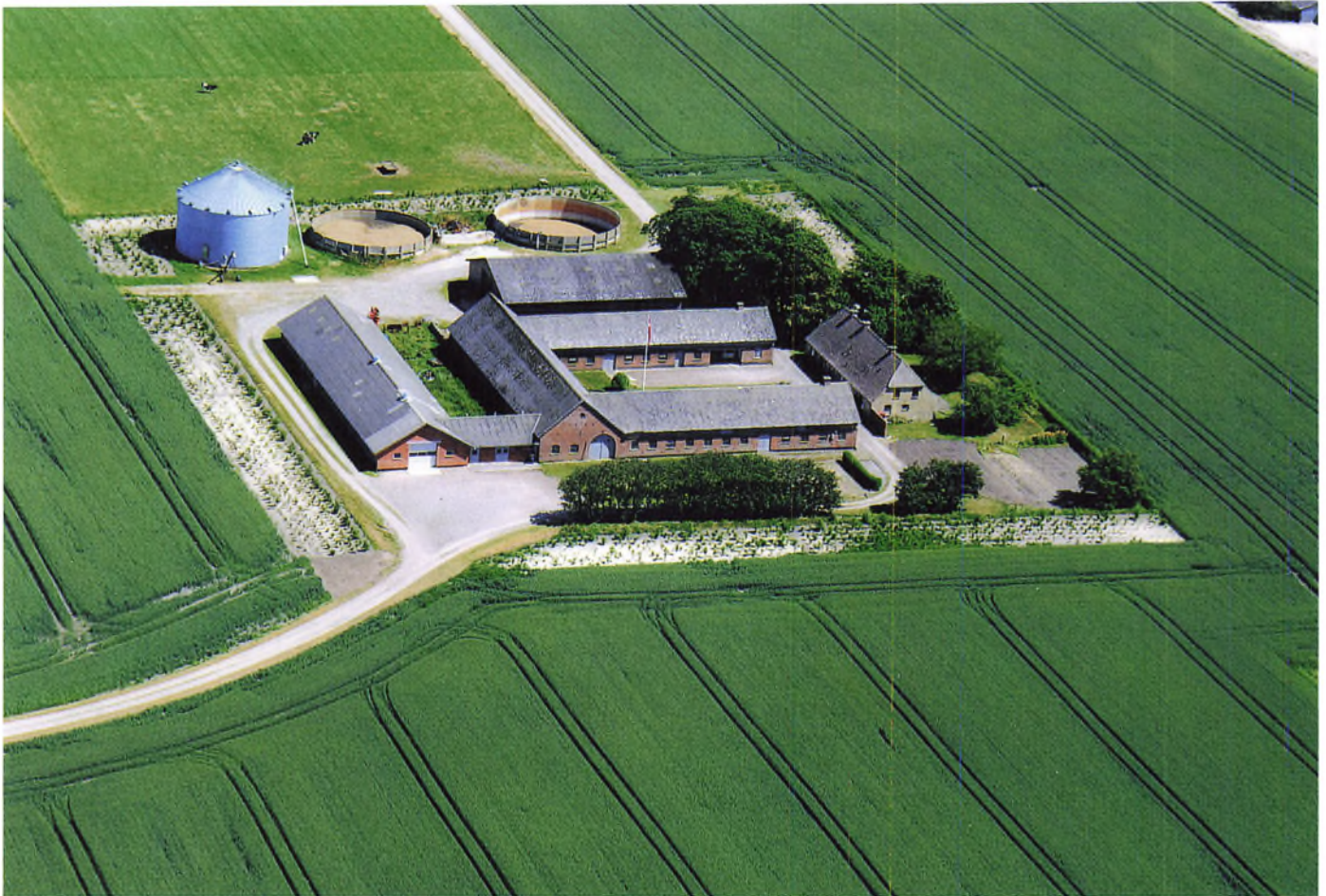
Gift 1948 med Gunner Nielsen (1922-1973)

1974

Sønnen Uffe Winther Nielsen (1951).

Gift med Merete Pico Petersen (1950).

Als Nygård i Himmerland

Als Nygård.

I Himmerlands sydøstlige hjørne ligger Als sogn med sognekirken højt hævet over Kattegatkysten. I matriklen fra 1688 var sognet på 67 gårde, 17 huse med jord og 5 huse uden jord. I Als ejerlav var 34 gårde, 2 huse med jord og 2 huse uden jord. Landsbyens hartkorn omfattede 166 tdr. og det dyrkede areal var på 666 tdr. land.

En af landsbyen gårde – Als Nygård – blev i 1863 flyttet ud på marken sydvest for landsbyen, og her bor Mads Præstegaard Christensen, der i dette forår overtog formandsposten for Dansk Slægtsgårdsforenings Himmerlandskreds. Mads P. Christensen er sammen med broderen Thyge fjerde generation på Als Nygård.

I 1923 købte Søren Thygesen Als Nygård. Han var født i 1878 i nabosognet Visborg og døde på gården i 1936. Han blev gift med Maren Kirstine Christensen, der var født på Odde i Als sogn.

Den 23. november 1927 brændte gårdens udlænger, og den lokale avis skrev: "Da Ejeren af Als Nygaard, Gaardejer Søren Thygesen, i Morges ved 8-Tiden havde været ude at fodre Besætningen og netop med sine Folk havde sat sig til Morgenmaaltidet, opdagede de fra Stuehuset, at der var Ild i Laden, som inden faa Minutter var ganske omspændt af Luerne. Folk strømmede til i store Skarer og hjalp til med at begrænse Ilden og redde Besætningen. Sprøjterne fra

Als og Helberskov kom straks til Stede og gjorde fortrinlig Nytte ved Ildens Begrænsning; det lykkedes at redde Stuehuset ved at belægge Taget med vaade Lagener, ligesom man afstivede den ene Gavlf af det nærmeste Udhus, hvor Taget var brændt ned, saa den kom til at staa som et Værn for Ilden. Det lykkedes at redde hele den store Besætning, ligesom Svinestald og Stuehus blev reddet, selv om Indboet blev stærkt beskadiget. Ved 11-Tiden var man blevet nogenlunde Herre over Ilden, men da var hele Laden, den indavlede Sæd, alle Redskaber og Maskiner samt en Vindmotor fuldstændig nedbrændt, ligesom ogsaa Heste- og Kostalden blev Rov for Luerne. Det menes bestemt, at Ilden er opstaaet ved en Kortslutning i Laden."

Som følge af branden så Søren Thygesen sig nødsaget til at sælge ud af besætningen, som han ikke kunne få på stald i den forestående vinter. I avisen annonceredes auktionen: "Avlsdyrsauktion i Als. Lørdag den 10. d. M. Formiddag Kl. 10, lader Gaardejer af Als Nygaard, Søren Thygesen, paa Grund af Gaardens Brand bortsælge fra Als Badehotel Halvdelen af sin anerkendte yderige jyske Besætning, saaledes Køer, Kælvekvier, Kvier, Tyre og Tyrekalve. Stamtavle over alle Dyrene foreligger. Dernæst sælges 2 drægtige Søer. 1 Avlscenterorne og 8 Polte, en 1½ Aars norsk Hingstplag og en 2½ Aars Vallak."

I 1928 fik Søren Thygesen opført nye udlænger. Hele tagkonstruktionen var samlet med træagler. I stalden var murede hvælv, så der var brandsikkert.

Maren Kirstine og Søren Thygesen fik tre børn: Svend, Hedvig og Karl. Den ældste søn, Svend, døde 20 år gammel, datteren, Hedvig Frederikke, giftede sig med en handelsmand i lokalområdet så det blev den yngste, Karl Thyge Thygesen, der overtog hjemmet. Han var i 1938 blevet gift med Laura Kathrine Præstegaard fra Biersted. Efter Søren Thygesen var død i 1936 overtog Laura Kathrine og Karl Thyge Thygesen hjemmet i Als med moderen på aftægt.

Omkring 1960 supplerede de indtægten med landboturismen, hvor tyske gæster ferierede på gården.

Næste besidder af Als Nygård blev Laura Kathrine og Karl Thyge Thygesens ældste datter, Birgit Præstegaard Thygesen, som overtog hjemmet i 1972. Hun var i 1962 var blevet gift med Christian Christensen fra Helberskov i Als sogn. Han var lærer, ansat 39 år ved Rosendalskolen, Hørby ved Hobro. Han var folketingskandidat for Det radikale Venstre, og var meget tæt på valg ved folketingsvalget i 1968.

I dette ægteskab fødtes sønner Mads og Thyge Præstegaard Christensen.

I forbindelse med generationsskiftet i 1972 blev køerne sat ud. Gårdens oprindelige areal var 25 ha, og det var blevet øget til 40 ha. I 1986 opførtes en ny kostald til 50 køer, og den blev i 1998 udvidet til 65 køer. Allerede i 2001 blev stalden tømt.

Mads havde allerede i 1983 købt en gård i Helberskov på 50 ha. Den er efter han sammen med broderen fik halvpart i Als Nygård i 2001 blevet en del af driften. Senere er der tilkøbt nogle ejendomme, så nu omfatter Als Nygård 125

Ved indkørselen til gården står en sten med gårdens navn og året 1863, der angiver året for gårdens udflytning.

ha, hvoraf 110 er agerjord, 11 skov og 4 ha er ”herligheds-værdi”, som læhegn m. v.

Der er forpagtet 90 ha. Der dyrkes vinterhvede, rug, vårbyg og vinterraps. Besætningen består af 2 ammekøer. Mads bor på Als Nygård og broderen residerer med sin familie på en anden gård. Han har et fuldtidsarbejde ved siden af sit landbrug.

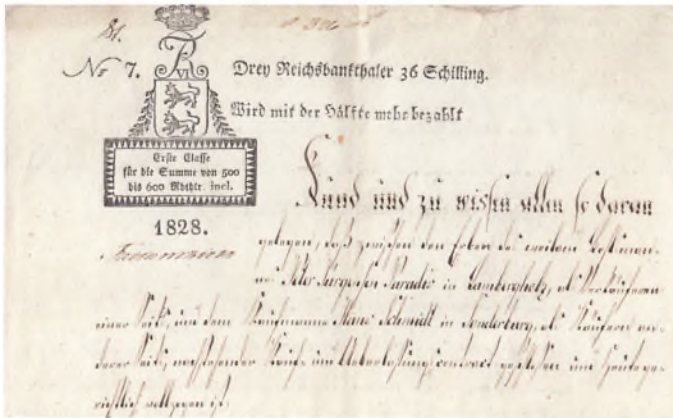
I 2012 satte Mads Præstegaard Christensen nye vinduer i stuehuset, og i denne efterår skal der nyt tag på stuehuset, for taget fra 1928 fik en ublid medfart i en storm.

OGN

Mads P. Christensen er formand for Himmerlandskredsen og medlem af Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse. Når bladet læses, vil der være kommet nyt tag på stuehuset, da det led skade i en efterårsstorm.

Paradisgård og skib

Arkivar Inge Nissen, Dansk Slægtgårdsarkiv, beretter om et fund i arkivet.

I slægtgårdsarkivet gemmer vi selvfølgelig først og fremmest arkivalier vedrørende slægtsgårde, men vi gemmer dog også gerne billeder, dokumenter og avisartikler vedrørende landbrugsejendomme, der ikke har været i samme slægt i flere generationer.

Som det fremgår af vores hjemmeside (www.slægtsgaardforeningen.dk) har vi også forskellige andre samlinger, der er afleveret til slægtgårdsarkivet, selv om de ikke primært har noget med gårde at gøre. Disse samlinger står på særskilte hylder i arkivet.

I de kasser, der indeholder arkivalier vedrørende slægtsgårde og andre gårde finder vi også somme tider andre spændende ting, der ikke vedrører landbrug eller slægtsgårde.

For kort tid siden fandt jeg blandt andre arkivalier fra Als en lille pakke i brunt papir med seglgarn bundet om. På pakken stod der:

Dokumenter vedrørende Sønderborg Mølle skænket til Slægtsgaardarkivet 9/12 1947 af Dansk Folkemindesamling ved arkivar Grüner-Nielsen.

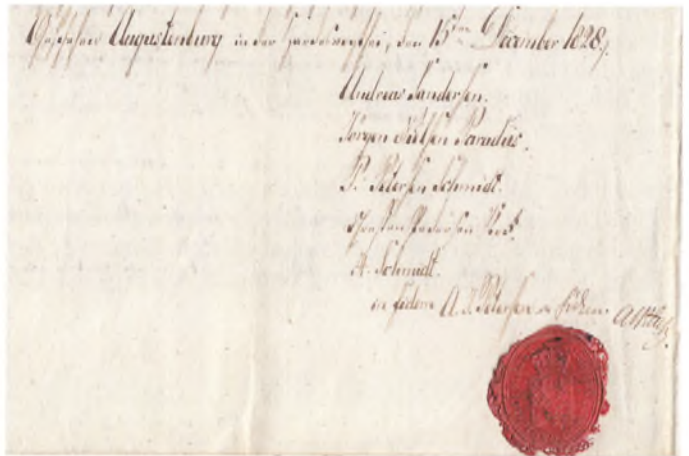
Kaufmann Hans Schmidt.

I folketællingen for Sønderborg 1845 står Hans Schmidt som købmand og oliemøller. Han var fra Hørup sogn, søn af boelsmand Hans Jürgen Schmidt og Anna i Mjang.

Hans Schmidts første kone hed Anna Christiane Burchardi, hun var datter af stads- og amtsfysikus i Sønderborg, Georg Heinrich Burchardi og Anna Cathrina Bluhme, i dette ægteskab var der 3 børn, døtrene Agnes og Julie og sønnen Georg H. Schmidt, der også er nævnt i nogle af dokumen-

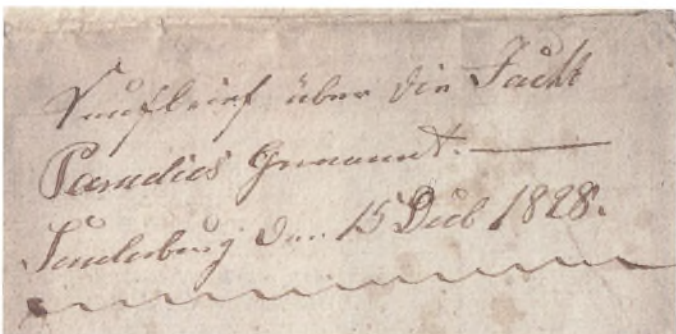
terne, måske er papirerne i pakken samlet af ham. Hans Schmidts kone nr. 2 hed Regina Hunäus, hun var datter af gartner ved Augustenborg Slot Gottfried Hunäus og Augusta Elisabeth Petersen.

Der var flere møller i Sønderborg den gang, en af dem er oliemøllen på Engelshøj, der iflg. Linows og Lampes bog Møller på Als i 1845 nævnes som en vind-oliemølle, der ejedes af Hans Schmidt. Hans Schmidt havde også et kalkbrænderi. 1857 blev den oprindelige hollandske vindmølle nedbrudt og den nye ejer Georg Schmidt, der må være Hans Schmidts søn, byggede i stedet en dampmølle for enden af Schmidtsvej, den nuværende Helgolandsgade. I Møller på Als nævnes at dampmøllen først og fremmest tjente som oliemølle. Af hør- og hampefrø, tælle, smør og andre vegetabiliske og animalske produkter fremstilledes produkter til margarine-, sæbe og fernisfabrikation. 1888 blev der oprettet en margarinefabrik i Sønderborg, Solofabrikken.

Indholdet i den lille pakke var gamle originale dokumenter, mange af dem på officielt papir med rigsvåben, kongekrone og monogram tilmed var en del forsynet med røde eller sorte laksegl. Dokumenterne er naturligvis skrevet med gotisk skrift og de fleste oven i købet på tysk, så jeg kan ikke tyde ret meget andet end personnavne og stednavne. Ud over Hans Schmidt omfatter dokumenterne bl.a. personer med efternavnene Detlefsen, Pechmann, Hinrichsen, Høeg (eller Hoch), Karberg, Thiessen og Biehl. Der var mange købmænd i mellem, og mange af disse købmænd står også forskellige steder i kirkebøger og folketællinger som skippere, sæbefabrikanter m.v.

Det ældste dokument er fra 22. januar 1755. En venlig sjæl, måske fra folkemindesamlingen, har for længe siden tydet og oversat lige netop dette dokument, der vedrører salget af "et tjørneindhegnet jordstykke ned til den salte, våde sø" som Anna Margrethe Clausen, salig Thomas Clausens enke, med curator Bendix Hinrichsen, sælger for 800 Mark til sine "kære svigersønner" Mathias Pechmann og Peter Hinrichsen, desværre fremgår det ikke nærmere hvor dette jordstykke ligger. Men en søgning på nettet af navnet Mathias Pechmann giver en oplysning om, at han var skibsbygger i Sønderborg, så giver det mening med et stykke jord ned til den salte, våde sø. Det næste dokument

fra 1757 vedrører et stykke jord kaldet Løckeberg som Peter Hinrichsen og Mathias Pechmann sælger til Asmus Jensen Høeg, der også var skibsbygger i Sønderborg, måske drejer det sig om samme jordstykke.

Et andet af dokumenterne er fra 15. december 1828, her er der også lavet en tydning og oversættelse af en del af teksten. Det er en salgskontrakt, arvingerne efter boelsmand Peter Jürgensen Paradis sælger et skib, en 13 1/3 commercelæst drægtig jagt, der også hedder "Paradis", til købmand Hans Schmidt. Arvingerne står nævnt som enken Caecilia med curator marite Andreas Sandersen (d.v.s. at hendes (nye) ægtemand er hendes værge) samt Jürgen Nielsen Paradis, Christen Petersen Paradis og Peter Petersen Paradis. De 3 sidstnævnte er Peter Jürgensen Paradis' sønner af første ægteskab. Paradis er navnet på en gård i Lambjergskov i Hørup Sogn på Als, og familien, der ejede gården hed også Paradis, de første år står navnet i parentes i kirkebøgerne. Peter Jürgensen Paradis døde i 1823 og året efter giftede hans enke sig med Andreas Sandersen, og de tog sig af Paradisgård indtil den ene af de 3 stedsønner var gammel nok til at overtage gården.

Navnet Andreas Sandersen fangede min opmærksomhed. Min familie er fra Lysabild sogn på Als, min far var den 6. Jørgen Nissen på den samme gård. I 1818 døde min 3xtipoldefar Jørgen J. Nissen, han blev kun 25 og efterlod en endnu yngre enke, Cathrine Marie Hansdatter Elholm med 2 små børn, Jørgen og Marie Cathrine, og en slægtsgård, der skulle passes. Som det som regel skete den gang giftede den unge enke sig igen få måneder senere, så snart skiftet efter hendes mand var gået i orden. Den nye ægtemand, Sander Sandersen var født i Tandslet sogn. I 1824 blev hans bror, Andreas Sandersen, gift med Sille Nissen, en søster til 3xtipoldefadren. I 1829 døde min 3xtipoldemor, Cathrine Marie Elholm, og få måneder senere giftede Sander sig igen, denne gang med Maren Nissen, en anden søster til min 3xtipoldefar. Han fik ikke børn med hverken Cathrine eller Maren.

1833 skrev Maren Nissen og Sander Sandersen testamente, hvoraf det fremgår, at deres efterladenskaber skal deles i 2 lige store dele, der så skal deles videre til hhv. hendes og hans søskende eller deres børn. Maren dør i 1852 og Sander i 1859. Både testamentet og skiftet efter dem har jeg fundet på nettet på Rigsarkivets hjemmeside. Af skiftet fremgår blandt meget andet, at Marens søster Sille arver en 1/2 broderpart efter Maren. Andreas Sandersen er død, men der er 3 børn, der deler hans del af arven, sådan at de 2 sønner arver hver 2/5, mens datteren, der er repræsenteret ved en curator/værge arver 1/5. Den gang arvede kvinder kun halvdelen af det en mand fik, og - ligesom børn - skulle kvinder have en curator/værge. Hvis kvinden var gift, var det som regel ægtemanden, der var værge. Det fremgår i øvrigt at den ene af Andreas og Silles sønner og svigersønnen for tiden var i Australien, de var sømænd.

Ved hjælp af kirkebøger og folketællinger fandt jeg frem til, at den Caecilia, der sammen med de 3 stedsønner sælger skibet "Paradis" i 1828, er lig med Sille Nissen, datter af boelsmand Jørgen Nissen i Lysabild. Hun står med navnet Sille både ved dåb, konfirmation, sine 2 bryllupper og da hun dør, men da det fine dokument vedrørende salget af skibet skulle udfærdiges af Augustenburger Gericht, blev navnet skrevet som Caecilia. Hun blev i 1822, da hun var 28 år, gift med Peter Jørgensen (Paradis) fra Paradisgården i Lambjerg, han var enkemand med 3 sønner, i alt havde han fået 7 børn med sin første kone, men 4 var døde som små. Han fik også et barn med Sille, denne lille pige levede også kun få måneder. Kort efter døde også Peter, og Sille giftede sig så med Andreas Sandersen, hvis bror Sander var gift med hendes afdøde brors enke, og som senere giftede sig med hendes søster.

Et dokument fra 29. maj 1846 handler også om skibet "Paradis", da sælger Hans Schmidt skibet til Hans Paulsen.

I 1966 da Slægtsgårdsforeningens årsmøde med over 300 deltagere blev afholdt i Sønderjylland, aflagde medlemmerne besøg på Paradisgård, der da var ejet af Jens Iversen og Anne Kathrine, født Paradiis. Arkivar P. K. Hofmansen, der var ansat i Slægtsgårdsarkivet, har i 1959 udarbejdet en større stamtavle over Paradisfamilien, der kan føres helt tilbage til Peter Paradiis og Margrethe Pedersdatter født hhv. 1716 og 1720, 6 generationer tilbage, ja slægten kan føres endnu et par slægtsled længere tilbage, men ikke på Paradisgård.

Nye

MEDLEMMER

Torben Kofoed
Jonstrupvej 58
4350 Ugerløse

Lene Busk Schnegelsberg Olesen
og Niels Søgaard Olesen
Høllundvej 15
7100 Vejle

Jens Pilegaard
Wesselsvej 11
4700 Næstved

Gårdejere Anette og Niels Drivsholm
"Drivsholm"
Vråvej 423, Børglum
9760 Vrå

JENS OG ANNA JENSENS FOND

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond,
der uddeler rejselegatertil unge, der vil uddanne sig
i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere,
der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgning sendes til:
Carl Martin Christensen,
Rugvænget 5,
5400 Bogense.

Gårde og ældre huse på Kær Halvø

Inge Nissen, Slægtsgårdsarkivet, anmelder:

Årsmødet 2015 var arrangeret af kredsen for det sydlige Sønderjylland. På fortunen var der mulighed for besøg på Saxgård, der ligger på Kær halvø i Ulkebøl sogn.

Gården er en slægtsgård, der tidligere har været ejet af Helmer Sander-Larsen, nu overtaget af hans søn, Jacob. Helmer Sander-Larsen har for Ulkebøl Lokalhistoriske Arkiv gennem mange år arbejdet med registrering af ejere og historier om gårde og ældre huse på Kær Halvø.

Det har Helmer Sander-Larsen nu samlet til en flot bog – 340 sider med oplysninger om næsten 250 gårde og gamle huse – oplysninger om ejere gennem tiden og om bygningerne, historier om familierne og andet der knytter sig til gården eller huset. Og mange billeder af gårde, huse og ejere.

Bogen kan købes ved henvendelse til

Lokalhistorisk Arkiv for Ulkebøl,
Torvet 12,
6400 Sønderborg
Tlf.: 7442 9366

E-mail: ulkeboel.arkiv@bbsyd.dk

Pris:

250 kr. ved afhentning i arkivet,
ellers plus ca. 80 kr. til indpakning
og porto.

Forretningsføreren meddeler:

Der er en del af jer, der endnu ikke har betalt kontingent for 2016, derfor: kontingent til Dansk Slægtsgårdsforening for 2016 300 kr. bedes overført til konto i NORDEA reg.nr. 2190 kontonr. 6446 418 988 inden den 15. september.

HUSK at anføre MEDLEMSNR.

Medlemsnummeret fremgår af adressefeltet bag på bladet.

Hvis jeg senere skal rykke for kontingentet med brev, vil der blive tillagt rykkergebyr.

Hvis den manglende betaling skyldes ønske om udmeldelse af Slægtsgårdsforeningen kan det kun ske ved henvendelse til mig – pr. mail – brev – eller telefon.

Med venlig hilsen
Inger Hansen
forretningsfører

Kredsens arrangementer er interessante, og alle er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2.

Alle aktuelle indbydelser til kredsens arrangementer kan ses på foreningens hjemmeside www.slaegtsgaardsforeningen.dk under punktet kalender.

Midtjysk Kreds

Næste arrangement i Midtjysk Kreds er onsdag den 21. september kl. 18.30. Aftenen starter med et besøg på Thorsø Biogas. Kongensbrovej 10. 8881 Thorsø. Husk tilmelding og helst per mail til gunhild.olesen.moller@rn.dk og gerne tre dage før. Fristen kan dog også være kortere denne gang for I bedes selv medbringe kaffe, det er dog rart for værterne at vide, hvor mange stole de skal finde frem. Aftenen hænger sammen på den måde at vores tidligere formand Jens Skytte har været med i hele processen med at starte Thorsø Biogas. Anlægget har efterhånden kørt i nogle år og man har gjort sig nogle erfaringer. Herefter er vi inviteret hjem til Jens Skytte på Aldrupgård, Aldrupvej 3, 8860 Ulstrup. Vi er inviteret til at drikke vores medbragte kaffe og at afholde generalforsamling. Så der indkaldes hermed til generalforsamling i Midtjysk kreds. Vores bestyrelsesmedlem Maria Nielsen fra Koldby har varslet udtræden af bestyrelsen. Det betyder at vi gerne vil have en ny repræsentant for Thy i bestyrelsen. Eftersom vores kreds dækker et stort område synes vi at det er godt at bestyrelsen er spredt geografisk. Hvis I er forhindret denne aften, men kunne have lyst til at være med i bestyrelsen, må I gerne sige det til mig. Bestyrelsen plejer at mødes en gang om året og planlægge arrangementerne, så arbejdet er ikke så omfattende.

Vi har netop den 1. august afviklet et besøg i Salling. Der deltog 35. Vi startede med at besøge den gamle herregård Østergård. Den har netop fejret 500 års jubilæum. Den har været slemt forfaldent, men der er et restaureringsarbejde i gang. Staten ejer den gamle borg. Der er en stor flok frivillige tilknyttet stedet. Det var en meget dygtig og vidende guide, der fortalte og gav os alle en god oplevelse.

Herefter skulle vi besøge den genskabte Grynderup Sø. Der kom desværre en regnbyge, så flere opgav at gå med ud til søen. Kaffen indtog vi hos Kirsten og Svend Fredholm på adressen Grynderupvej 44 i deres lade. Vi takker hermed Kirsten for det dejlige bagværk og kaffen, samt Svend for fortællingen om genskabelsen af Grynderup Sø. Svend har været en fortaler for projektet og med i processen i 25 år. Gården har afgivet jord til søen, men fået mulighed for at erhverve erstatningsarealer. Den tidligere kvæggård drives nu med planteavl og de gamle bygninger er fjernet. Selve søprojektet har opnået en naturpris og Jægerforbundets hæder.

Midtjysk Kreds havde den glæde at Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelses forretningsudvalg og folk fra andre kredse deltog denne aften, samt redaktør Ole G. Nielsen fra bladet Slægtsgården. Redaktøren har aflagt besøg på nogle af de steder vi skal besøge på årsmødet i 2017.

Gunhild Olesen Møller

Vendsyssel

Lørdag den 17. september, kl. 14.00 skal vi besøge Andreas Helgstrand. "Møgelmosgård"

"Helgstrand Dressage", Uggerhalnevej 80, 9310 Vodskov.

Andreas er berider, VM- og OL-medaljevinder.

På gården er 40 ansatte og plads til ca. 140 heste.

Efter rundvisningen, mødes vi i gårdens kantine, hvor vi kan drikke vores medbragte kaffe, der vil også blive fortalt mere om gårdens drift. Deltagerpris: 20 kr. pr. person.

Billedforedrag om New Zealand & Syd Australien ved Esther og Niels Ole Volhøj samt Finn Moltzen torsdag den 27. oktober, kl. 19.00 på Klitgården i Tversted, Østervej 10, 9881 Bindslev.

Kaffe og brød medbringes.

Arrangementet laves sammen med Vendsyssel-Gildet.

Niels Ole Volhøj

Århuskredsen

Sommermødet foregik den 21. juni på Stenvad Mosebrugcenter ved Ørum Djurs.

Lederen, Karsten Jensen, er en særdeles vidende og inspirerende fortæller. Vi hørte om stedets historie og så bl.a. alt brandslukningsmateriel, der er anvendt gennem tiden, et arbejderhus fuldt møbleret og en del af Europas største samling af træskulpturer - engang udsåret af en af mosebrugets arbejdere efter fyraften. Vi 18 der deltog, havde en dejlig eftermiddag og var imponerede.

Stenvad Mosebrugcenter kan absolut anbefales - også til familier med børn - og der kan bestilles middags- og festarrangementer med guidet rundvisning til en overkommelig pris.

Efterårsmødet fredag den 30. september kl. 13.00 foregår i Den Gamle Stald på Landbrugsmuseet, Gl. Estrup, Randersvej 4, 8963 Auning. Formand Gunhild Olesen Møller vil fortælle om landbruget og vor forening. Efterfølgende er der kaffe og mulighed for drøftelse.

Alle er velkomne. Deltagelse koster 80 kr.

Tilmelding på telf. nr. 86 39 44 39 el.. 86 30 17 77 senest 27. september.

Herefter afholdes der ordinær generalforsamling efter reglerne.

Der er den dag gratis adgang til Landbrugsmuseet og Herregårdsmuseet.

Anne Lis Ladefoged

Sydlig Sønderjylland

Kredsen indbyder til aftenudflugt til Gråsten Landbrugsskole torsdag den 15. september 2016 kl. 19.00. Efter kort velkomst ved skolens nye forstander Bjarne Ebbesen, ser vi bedriften med besætning og maskiner. Derefter samles vi til foredrag og så er det tid til aftenkaffen.

Efter kaffen holder kredsen sit årsmøde.

Alle er velkomne også medlemmer fra andre kredse.

Pris: kr. 80.

Tilmelding senest 10. september til Chr. A. Krogh 74 41 53 12 eller Anker Olsen 74 68 02 70.

Chresten A. Krogh.

Himmerlandskredsen

Kredsen besøger onsdag den 7. september kl. 13.00 Mariagerfjord Vand A/S, Islandsvej 7, 9560 Hadsund, hvor vi skal se det næsten nye renseanlæg indviet i november 2013. Her er også værksted for medarbejderne, der kører rundt i hele kommunen, samt et mindre biogasanlæg, for at udnytte slammet bedst muligt.

Renseanlægget ligger på en 7,5 ha stor grund, og det er opført som et aktivslam anlæg, som populært sagt, virker ved at bakterierne i en biologisk proces renser spildevandet.

Udledningen af restvand fra anlægget føres gennem et 16,5 km langt rør, direkte 3,8 km ud i Kattegat, hvor det opblandes godt i det friske havvand.

Direktør Søren Erikstrup er vores guide ved besøget, hvor vi slutter af med kaffe og brød, som Mariagerfjord Vand A/S er vært ved. Besøget varer ca. 2 timer. Ingen tilmelding.

Bestyrelsen vil gerne have din/jeres mailadresse til brug i fremtiden ved indbydelser m.v. Vi siger på forhånd tak.

Mads P. Christensen

Ringkøbingkredsen

Den 13. juni havde vi en aftentur til Ausumgård, som er en gård i tredje generation. Gården er kendt fra en fjernsyns-udsendelse om herregårde.

Ca. 30 personer var mødt frem og de havde en interessant aften.

Man er optaget af at udvikle nye produkter, og for tiden er det udviklingen af Ausumgårdgrisen. Man har egen gårdbutik, og to gange årligt afholdes fødevareremse hvor der er ca. 7.000 besøgende

Ved den efterfølgende generalforsamling valgtes tidligere regionspolitiker Harry Jensen, Stauning til bestyrelsen.

Jens Ulrik Tarpgaard

Vestsjællandskredsen

Efterårsmødet afholdes den 4. oktober. Kl. 13.30 samles vi hos Karen og Ole Andersen på "Baungård", Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg. Her vil Ulrik K. Olsen, ejer af Avlcenter Lykkensgård, fortælle om avlsarbejdet mellem de forskellige svineracer. (Der er kun 24 registrerede avlscentre tilbage i Danmark). Vi hører også om maskinfællesskabet med Agro-vest.

Der serveres kaffe og kage til en pris af 40.00 kr. i Vævelanden, som jeg vil fortælle om. Ove vil fortælle om gårdens historie samt skovrejsningen fra 1992.

Tilmelding nødvendig på 29262013 eller ok@dlgpost.dk.

Karen Andersen

Lolland-Falsterkredsen

Kredsen indbyder til driftsbesøg onsdag den 7. september 2016 kl. 15 på Øllingsø gods, Græshavevej 33. 4920 Søllested. Vi starter med medbragt kaffe (husk borde og stole). Helge Danneskiold-Samsøe vil fortælle om godsets historie og drift.

Derefter kører vi til Den gamle Digegaard ved Hummingen, Diget 1, 4983 Dannemare, hvor vi har bestilt et let traktement.

Pris: 125,00 + drikkevarer.

Helge Danneskiold-Samsøe er formand for Danske Vandløb, og han vil fortælle, hvad der rører sig i foreningen. Et interessant indlæg, som vi ser frem til, efter det postyr, der er omkring vandløbs vedligeholdelse.

Tilmelding inden 1. september til.

Hans Jørgen Hansen tlf. 23 41 98 16 eller bregnholtpc@hotmail.dk

Hanne Clausen tlf. 24 49 82 58 eller holtegaard@clausen.mail.dk

Tag naboen med. Det kunne jo være, at de ikke vidste, de ville være medlem af Slætsgårdsforeningen.

Hans Jørgen Hansen

Bornholmskredsen

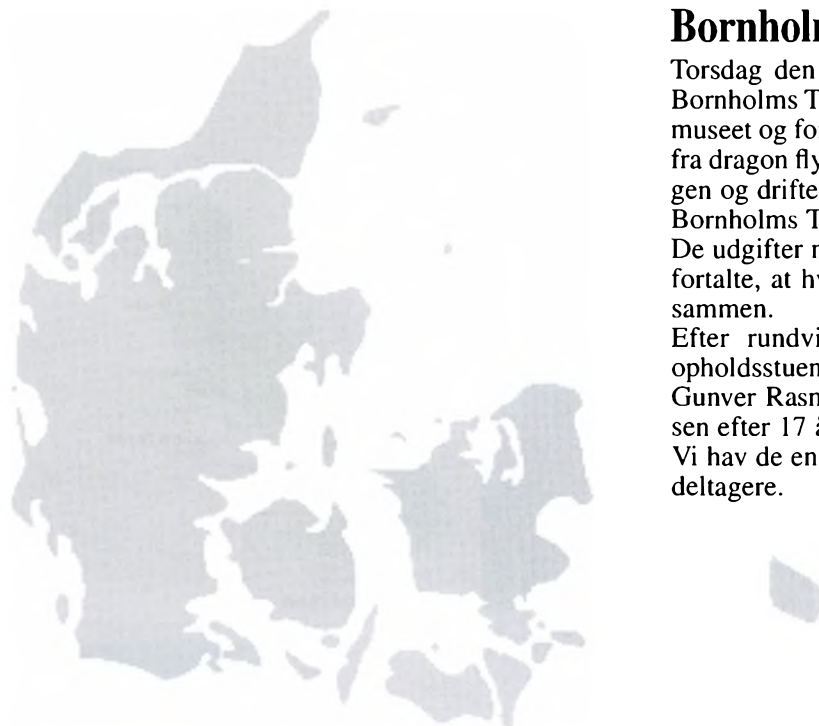
Torsdag den 9. juni havde Bornholmskredsen udflugt til Bornholms Tekniske Samling. Kjeld Nielsen viste rundt på museet og fortalte om de mange ting, der er på museet, lige fra dragon fly, og til små ting som man brugte i husholdningen og driften før i tiden.

Bornholms Tekniske Samling bliver kørt på frivillig basis. De udgifter man har, bliver dækket af entre. Kjeld Nielsen fortalte, at hvis der var lønudgifter kunne det ikke hænge sammen.

Efter rundvisningen drak vi vores medbragte kaffe i opholdsstuen. På generalforsamlingen var der nyvalg af Gunver Rasmussen, da Inger Jacobsen gik ud af bestyrelsen efter 17 år.

Vi havde en meget hyggelig aften, hvor der var samlet 27 deltagere.

Mogens Frigaard

Returadresse:
Inger M. Hansen,
Svalevej 13, 4440 Mørkøv
ID: 47395

Om kredsaktiviteterne

Her bringes en kort oversigt over kredsens aktiviteter for de næste par måneder. Udførlig indbydelse ses i afsnittet "Nyt fra Kredsene" og på foreningens hjemmeside.

Himmerlandskredsen

7. september besøg på Mariagerfjord Vand A/S i Hadsund.

Lolland-Falsterkredsen

7. september: Besøg på Øllingsø gods og Den gamle Digegård.

Midtjysk kreds

21. september: Besøg på Thorsø Biogas og Aldrupgård.

Sydlige Sønderjylland

15. 9. Besøg på Gråsten Landbrugsskole.

Vendsysselkredsen

17. september: Besøg hos Andreas Helgstrand, "Møgelmosesgård".
27. oktober: Foredrag om New Zealand og Sydaustralien.

Vestsjællandskredsen

4. oktober besøg på Baungård på Røsnæs.

Århus kredsen

30. 9. Efterårsmøde med landsformanden Gunhild Olesen Møller.

New Zealand